

szorítkozott; a csákváriak azonban — Budapesten és egyéb városokban való fellépéseikkel — az egész ország figyelmét magukra irányították és erős bizonyosságot tettek arról, hogy a természetes, józan ésszel megáldott magyar parasztban erők és tehetségek rejlenek. (*Pataki József.*)

Magyargencsi színészet. Magyargencsen (Vas m.) 1832. jún. havában Balogh István színigazgató két hétig játszott. Az egykori vándorigazgató naplójában feljegyezi, hogy egy Mesterházy nevű uraság ingyen adta a pajtát, ahol felállították a színpadot és egy jólelkű úrinő, Palanyiné nevű, pedig ingyen adott nekik szállást. Ebédre pedig mindig meg voltak hívva.

Magyarigen községében (Alsó-Fehér vm.) 1846. nov. elején (a szünetben) Námesi és Szilágyi színigazgatók voltak az elsők, akik itt a színpadi kultúra terjesztői voltak. (*»Erdélyi Híradó«, 1846. november 12.*)

Magyar Ilona, karánekesnő, 1886. okt. 1-től 1888. máj. 31-ig volt a M. Kir. Operaház tagja.

Magyar János, színész. (Lásd: Bartha János.)

Magyar János, úttörő színész, különösen a parasztszerepekben nagyszerű volt. Csak kis, vándortársulatoknál érezte jól magát. Mindig magyar ruhát viselt, hegyesorrú csizmájáról az ezüst sarkantyú sohasem hiányzott. Többnyire kucsmában járt. Előbb orvosnak készült, de a »szent láz« őt is a deszkákra csalta annyi sok ifjúval és a szabadságharc alatt már a jönevű színészek között találjuk. Későbbi éveiben Ungvárott korcsmáros lett, majd kórházi felügyelő s mint ilyen, késő öregségében halt meg, 1874. szept. 21-én, Debrecenben, 80 éves korában. Báthory Jánossal írt munkája: *»Játékszíni Emlény«*. Szatmár, 1848.

Magyar Játékszín. Endrődy János (L. o.) négykötetes színműgyűjteményének összefoglaló címe. Van benne 7 magyarosított színmű és 7 fordítás. Azonkívül ismerteti Kelemen Lászlóék törek-

véseit s a magyar játékszín történetének fontosabb mozzanatait. (1792—1793.)

Magyar játékszíni igazgatásnak módja volt a neve azon törvényeknek, melyet a budai színháznál 1833. nov. 29-én Fáy András és Döbrentei Gábor igazgatók megszerkesztettek és amelyet a színházi deputáció el is fogadott.

Magyar kabaré. Amióta a kabaré nálunk is talajra talált, új írói generáció és új színészgárda támadt s azóta a külföldi termékeken kívül hazai írók is szóhoz jutnak a kabarék deszkáin kiváló interpretálók támogatásával, úgyannya, hogy elmondhatjuk, hogy van magyar kabaré is, mely méltó versenytársa akár a franciának is. (V. ö.: Kabaré.)

Magyarkanizsai színészet. Hogy ebben a gazdag bácskai községben mikor járt először magyar színtársulat, nem tudhatni. De csaknem bizonyosra vehető, hogy már a régi időben is rövid átmeneti állomás volt. Ujabban Bihari Ákos kecskeméti színtársulata, majd 1908. őszén Polgár Béla társulata működött itt, 1911. jan. 22-én pedig Halász Alfréd, az alföldi színikerület igazgatója kezdte meg egy hónapra terjedő működését. Az új városa építése alatt három évig tartó kényszer-szünet következett, mert a városi hivatalokat az építkezés idejére a színház épületében helyezték el. A kanizsai gazdák új dísztermet építtettek a saját házában és azt átengedte a színészeknek.

Magyar Király. A régi úttörő színészek kedvelt kávéháza volt Pesten: a Dorottya uccában ma is fennálló Magyar Király-szállóban.

Magyar Királyi Operaház. Az 1837. aug. 22-én megnyílt »Pesti magyar színház« — a mai »Nemzeti Színház« — volt az első magyar állami színház, mely a drámai előadásokon kívül mindenfajta zenés és énekes művet, valamint a balletet, sőt az oratóriumot és mindennemű hangversenyt is műsorába foglalt. A székesfőváros gazdasági, társadalmi és kulturális téren történt rohamos fejlődése folytán csakhamar kívánatosnak bizonyult, hogy a drámai irodalom és művészet kor-